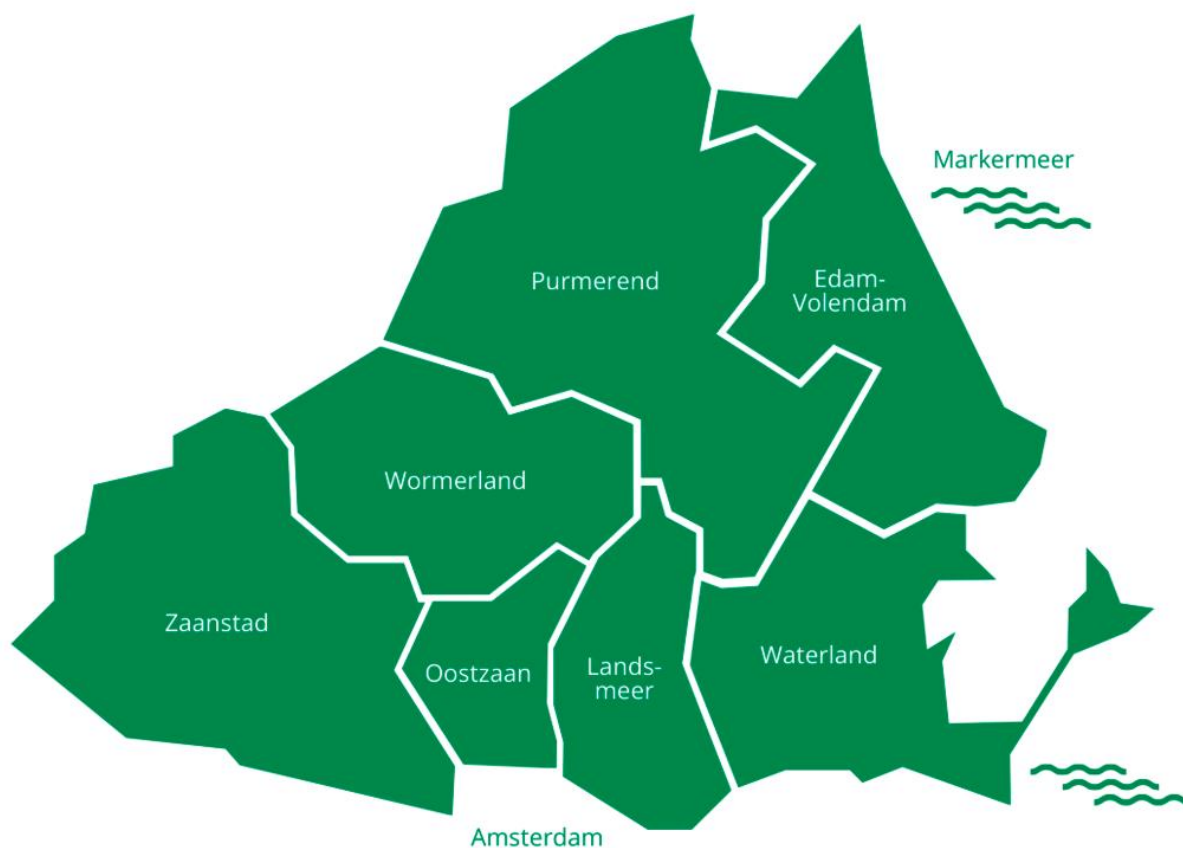

Regionaal Repressief Dekkingsplan

2026-2029

VEILIGHEIDSREGIO
ZAANSTREEK-WATERLAND

Voorwoord

Voor u ligt het Regionaal Repressief Dekkingsplan 2026 – 2029 van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Dit dekkingsplan is voor onze regio het eerste plan dat is opgesteld volgens de landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen. Met deze systematiek sluiten wij aan bij de landelijke werkwijze, waardoor prestaties van veiligheidsregio's onderling beter vergelijkbaar worden en er een eenduidiger beeld ontstaat van de kwaliteit van de brandweezorg.

Met dit plan geven wij tegelijkertijd invulling aan onze wettelijke taak om periodiek inzicht te bieden in de prestaties van de brandweer en de wijze waarop wij de basisbrandweezorg in onze regio organiseren. De gekozen systematiek betekent dat wij niet alleen kijken naar snelheid van optreden, maar nadrukkelijk ook naar capaciteit, paraatheid en werkdruk. Daarmee ontstaat een meer integraal en realistisch beeld van onze prestaties.

De samenleving waarin wij opereren is voortdurend in beweging. Demografische ontwikkelingen, verstedelijking, technologische veranderingen en nieuwe vormen van risico's vragen om een flexibele en toekomstgerichte brandweerorganisatie. In Zaanstreek-Waterland bouwen wij daarbij voort op een sterke basis, waarin vakmanschap en betrokkenheid centraal staat. De combinatie van vrijwillige en beroepsinzet zorgt voor een breed gedragen en goed gespreide brandweezorg in onze regio.

De analyse laat zien dat de brandweezorg in de regio in overgrote mate voldoet aan de landelijke kaders. De opkomsttijden, de beschikbare slagkracht en het vermogen om ook bij grootschalige en langdurige incidenten effectief op te treden, zijn op orde. Tegelijkertijd onderkennen wij dat er aandachtspunten zijn, zoals specifiek op locaties waar de opkomsttijd onder druk staat en de blijvende uitdaging om voldoende personeel beschikbaar te hebben in een krappe arbeidsmarkt.

Dit dekkingsplan markeert niet alleen een momentopname, maar maakt onderdeel uit van een continu proces van monitoren, leren en verbeteren. Door onze prestaties te blijven volgen en tijdig bij te sturen waar nodig, zorgen wij ervoor dat de brandweezorg ook in de toekomst aansluit bij de risico's en verwachtingen in onze regio.

Ik spreek mijn waardering uit voor alle medewerkers en vrijwilligers die dagelijks klaarstaan om hulp te bieden. Hun inzet vormt de basis van dit dekkingsplan en van een betrouwbare brandweezorg in Zaanstreek – Waterland.

Met dit dekkingsplan zetten wij een volgende stap in het verder versterken van een robuuste, wendbare en toekomstbestendige brandweezorg.

Frank Kuntz
Afdelingshoofd Brandweezorg
Veiligheidsregio Zaanstreek – Waterland

Managementsamenvatting

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft het Dekkingsplan 2026–2029 opgesteld op basis van de landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen en het Beoordelingskader Gebiedsgerichte Opkomsttijden (GGO). Hierin worden de prestaties van de brandweer niet alleen op snelheid, maar ook op capaciteit, paraatheid en werkdruk beschreven en beoordeeld. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke verplichting om eens per vier jaar een dekkingsplan vast te stellen. Het nieuwe dekkingsplan vormt de basis voor de repressieve Brandweezorg in de periode 2026–2029 en geeft inzicht in de prestaties die de organisatie qua basis Brandweezorg kan leveren onder de gegeven omstandigheden.

Doel en uitgangspunten

De analyse in dit dekkingsplan beperkt zich tot de inzet van tankautospuiten (TS), omdat deze eenheden de eerste primaire Brandweezorg verzorgen. Andere voertuigen, zoals waterongevallenvoertuigen (WO), hulpverleningsvoertuigen (HV) en redvoertuigen (RV), evenals overige specialistische middelen, zijn wel beschikbaar voor de operationele inzet, maar worden in dit dekkingsplan niet meegenomen in de beoordeling.

Voor de beoordeling van de gebiedsgerichte opkomsttijden is het maatgevend scenario gebouwbrand als uitgangspunt genomen. Dit scenario biedt een realistisch en representatief kader voor de analyse van de Brandweezorg in de regio.

Met dit dekkingsplan is de overgang gemaakt van objectgerichte naar gebiedsgerichte opkomsttijden. Daarmee wordt de dekking in de regio op een meer algemene manier weergegeven en sluit het dekkingsplan aan bij de landelijke standaard. Hierbij wordt de oude regionaal vastgestelde 70% norm op basis van objecttijden ingetrokken. Ook gelden voor de gebiedsgerichte opkomsttijden andere referentietijden dan bij de objectgerichte opkomsttijden waardoor vergelijk tussen de oude en nieuwe systematiek niet mogelijk is.

Belangrijkste bevindingen

Uit de analyse blijkt dat de repressieve Brandweezorg in de regio grotendeels aansluit bij de landelijke beoordelingskaders. De snelheid van de eerste eenheid en de slagkracht bij opschaling liggen in lijn met de gestelde referenties. Voor specifieke aandachtsobjecten zijn afwijkingen vastgesteld. Dit betreft situaties waarin de opkomsttijd meer dan drie minuten boven de streeftijd uitkomt of waarin objecten buiten de maximale normtijd van 18 minuten liggen.

Paraatheid en werkdruk laten zien dat de beschikbaarheid van vrijwilligers en beroepspersoneel blijvende aandacht vraagt. Ook gelijktijdigheid en langdurige inzetten kunnen invloed hebben op de dekking. Deze factoren benadrukken het belang van flexibiliteit en samenwerking binnen en buiten de regio.

Ontwikkelingen en context

De Brandweezorg wordt beïnvloed door diverse interne en externe ontwikkelingen. Intern ligt de nadruk op het behouden van de vrijwillige basis, de borging van continuïteit en de doorontwikkeling van opleiden, trainen en oefenen. Daarnaast vraagt de krappe arbeidsmarkt blijvende aandacht voor werving en behoud van vrijwilligers en beroepspersoneel. Externe factoren zoals vergrijzing en verstedelijking leiden tot nieuwe en complexere risico's.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland blijft zich ontwikkelen in nauwe afstemming met landelijke en bovenregionale partners, zodat de Brandweezorg aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen en landelijke standaarden.

Conclusie en vooruitblik

Het Dekkingsplan 2026–2029 bevestigt dat de Brandweezorg in Zaanstreek-Waterland grotendeels voldoet aan de landelijke kaders en dat de organisatie in staat is om op een robuuste en toekomstbestendige manier repressieve zorg te leveren. Tegelijkertijd zijn er aandachtspunten, met name rond specifieke objecten, de beschikbaarheid en opleiden van personeel en de toenemende complexiteit van risico's.

Het dekkingsplan is onderdeel van een cyclisch proces. Door monitoring, registratie en periodieke evaluatie wordt de dekking gevolgd en waar nodig bijgesteld. Daarmee blijft de Brandweezorg afgestemd op de actuele omstandigheden en voorbereid op toekomstige ontwikkelingen.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Managementsamenvatting	3
Inhoudsopgave	5
Inleiding.....	7
1.1 Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.....	8
1.2 Landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen	9
1.3 Brandrisicoprofiel.....	10
1.4 Leeswijzer	10
2 Dekking bijstellen (processtap 1)	11
2.1 Interne ontwikkelingen	11
2.1.1 Repressieve inrichting.....	11
2.1.2 Ontwikkelingen organisatie.....	11
2.1.3 Ondersteunende hulpmiddelen.....	12
2.1.4 Operationele grenzen en dynamisch alarmeren.....	12
2.2 Externe ontwikkelingen.....	12
2.2.1 Landelijke systematiek voor dekkingsplannen	12
2.2.2 Wet- en regelgeving	12
2.2.3 Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen.....	12
2.2.4 Sectorale ontwikkelingen.....	13
2.3 Geografische en infrastructurele ontwikkelingen	13
2.4 Demografische ontwikkelingen	13
2.5 Risico's in de regio	14
3 Dekking beschrijven (Processtap 2)	15
3.1 Doel	15
3.2 Indeling gebieden in categorieën	15
3.3 Beschrijving onderdelen snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk.....	16
3.3.1 Snelheid.....	16
3.3.2 Capaciteit.....	18
3.3.3 Peraatheid	19
3.3.4 Werkdruk	19
4 Dekking beoordelen (Processtap 3).....	20

4.1	Doel	20
4.2	Beoordeling per factor	20
4.2.1	Snelheid.....	20
4.2.2	Capaciteit.....	23
4.2.3	Paraatheid	27
4.2.4	Werkdruk	29
4.3	Conclusie	30
5	Dekkingsplan vaststellen (processtap 4).....	31
6	Uitvoering bijstellen (Processtap 5).....	32
7	Dekking uitvoeren en beoordelen (Processtap 6 en 7)	33

Lijst met afkortingen en definities

ACB	Algemeen Commandant Brandweer
ANW	De periode van maandag-vrijdag 17:00 uur tot 07:30 uur en weekend volledig
Bandbreedte	Deze wordt uitgedrukt in minuten en is afhankelijk van de categorie waarin het object valt. Zie voor meer uitleg de tabel bij hoofdstuk 3.2.
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DAG	De periode van maandag-vrijdag 07:30 uur tot 17:00 uur
GBO	Grootschalig brandweeroptreden
GGO	Gebiedsgerichte opkomsttijden
HV	Hulpverleningsvoertuig
MSA	Motorspuitaanhangers
Normtijden	Streefwaarde 7 minuten. Bandbreedte 4 – 10 minuten bij categorie I buurten. Zie voor meer uitleg de tabel bij hoofdstuk 3.2.
OVD	Officier van Dienst
PM	Personeel- en materiaalwagens
RV	Redvoertuig
TS	Tankautospuit
TS-flex	Tankautospuit met een minimale bezetting van 4 maximaal 7
VrZW	Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
WO	Waterongevallenvoertuig

Inleiding

Conform de Wet veiligheidsregio's stelt Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW) iedere vier jaar een dekkingsplan vast, waarin wordt beschreven hoe de operationele prestaties van de brandweer zich verhouden tot de wettelijke eisen. De analyse in dit dekkingsplan beperkt zich tot de inzet van tankautospuiten (TS), omdat deze eenheden de eerste primaire Brandweezorg verzorgen. Andere voertuigen, zoals waterongevallenvoertuigen (WO), hulpverleningsvoertuigen (HV) en redvoertuigen (RV), evenals overige specialistische middelen, zijn wel beschikbaar voor de operationele inzet, maar worden in dit dekkingsplan niet meegenomen in de beoordeling.

Het dekkingsplan is opgesteld op basis van de landelijke systematiek voor gebiedsgerichte opkomsttijden en hanteert het maatgevend scenario gebouwbrand als referentie. Dit scenario vormt het uitgangspunt voor de berekeningen en analyses in de volgende hoofdstukken.

1.1 Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

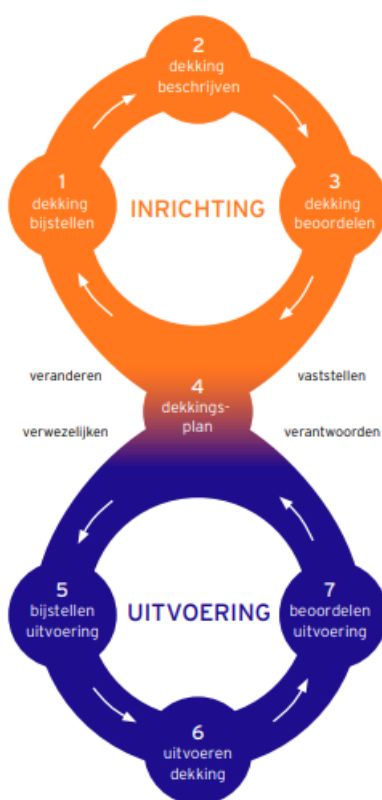
Sinds 1 januari 2014 vormen de brandweerorganisaties in de regio Zaanstreek-Waterland samen één regionale brandweer: Brandweer Zaanstreek-Waterland. Deze maakt onderdeel uit van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW), waarin namens de gemeenten de Brandweezorg, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening en rampenbestrijding zijn georganiseerd.

De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland omvat de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad. Brandweer Zaanstreek-Waterland bestaat uit 22 brandweerkazernes, verspreid over deze gemeenten. Het grootste deel van de kazernes is ingericht als vrijwillige post. Daarnaast zijn er twee beroepsposen (24-uurs) in Purmerend en Zaanstad (kazerne Prins Bernhardplein) en één gecombineerde dagdienstpost in Wormerveer. Vanuit al deze posen wordt de repressieve Brandweezorg geleverd.

Bij de Veiligheidsregio zijn circa 500 vrijwilligers en 275 beroepsmedewerkers actief waarvan 100 beroepsmedewerkers bij de brandweer. Naast de inzet in de uitrukdienst zijn medewerkers betrokken bij taken op het gebied van preventie, beleid, operationele voorbereiding, vakbekwaamheid en bedrijfsvoering. Eind 2025 is er een vacaturestop ingesteld vanwege financiële beperkingen. Dit zou kunnen leiden tot keuzes in de organisatie en uitvoering van brandweezorg. Dit vraagt om een scherpe prioritering, een flexibele inzet van beschikbare capaciteit en intensieve samenwerking met vuurregio's en landelijke partners.

1.2 Landelijke uniforme systematiek voor dekingsplannen

Het Dekkingsplan 2026-2029 is opgesteld conform de Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen¹. Middels acht processtappen geeft de Handreiking een landelijke standaard voor het opstellen van dekingsplannen². De processtappen vormen een cyclus, waarin de brandweer vaker dan de wettelijke vierjaarlijkse termijn kan analyseren of het wenselijk is om conclusies en maatregelen bij te stellen. Onderdeel van dit proces is dat de brandweer de prestaties continue monitort. Als interne of externe ontwikkelingen effect hebben op de prestaties worden maatregelen voorbereid en waar nodig voorgelegd aan het bestuur. De integratie tussen preventie en repressie is expliciet onderdeel van de systematiek.

¹ Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen. Brandweer Nederland, ongedateerd.

² De Minister van Justitie heeft op 19 december 2022 aangegeven dat de opkomstnormen uit de Handreiking de opkomstnormen uit het Besluit veiligheidsregio's gaan vervangen.

1.3 Brandrisicoprofiel

Het brandrisicoprofiel brengt de brandrisico's in de regio op objectniveau in beeld en vormt daarmee een belangrijke bron van inzicht voor de Brandweezorg. Beide documenten versterken elkaar: de repressieve prestaties en dekking uit dit dekkingsplan leveren input voor de risicobeoordeling, terwijl de analyses uit het brandrisicoprofiel richting geven aan de keuzes voor de inrichting van de Brandweezorg. Zo ontstaat een wederzijdse wisselwerking die bijdraagt aan een robuuste brandveiligheidsketen. Het brandrisicoprofiel is als bijlage opgenomen bij dit dekkingsplan en biedt aanvullende duiding op de aard en spreiding van brandrisico's.

1.4 Leeswijzer

In dit dekkingsplan zijn de processtappen uit de Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen doorlopen. Hierbij is gebruikgemaakt van twee beoordelingskaders: de methode voor het doorrekenen van gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO) uit de Handreiking en het beoordelingskader voor grootschalig brandweeroptreden (GBO), zoals overeengekomen in de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's.

- **Hoofdstuk 2** beschrijft de interne en externe ontwikkelingen die relevant zijn voor de inrichting van de Brandweezorg.
- **Hoofdstuk 3** beschrijft de dekking van de Brandweezorg op basis van de factoren snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk.
- **Hoofdstuk 4** bevat de beoordeling van de dekking, inclusief de conclusies die hieruit voortkomen.
- **Hoofdstuk 5 tot en met 7** gaan in op de bestuurlijke vaststelling, de uitvoering en de monitoring van het dekkingsplan.

De bijlagen bevatten de (technische) uitgangspunten, berekeningen en visualisaties die ten grondslag liggen aan dit dekkingsplan.

2 Dekking bijstellen (processtap 1)

In dit hoofdstuk wordt de dekking bijgesteld op basis van de landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen. De bijstelling vindt plaats door de actuele interne ontwikkelingen binnen de organisatie en de relevante externe ontwikkelingen in de regio in kaart te brengen. Op basis hiervan wordt inzichtelijk welke factoren de Brandweezorg in Zaanstreek-Waterland beïnvloeden en welke uitgangspunten gelden voor de verdere beoordeling van de dekking.

2.1 Interne ontwikkelingen

Veranderingen in organisaties en werkveld maken dat de brandweer genoodzaakt is zich flexibel te organiseren. Hieronder is een overzicht van alle relevante interne ontwikkelingen opgenomen.

2.1.1 Repressieve inrichting

De repressieve organisatie van Brandweer Zaanstreek-Waterland bestaat per 1 januari 2025 uit negentien vrijwillige posten en drie gecombineerde posten: twee 24-uurs beroepsposten in Zaanstad (post Prins Bernhardplein) en Purmerend en één dagdienstpost in Wormerveer.

Voor de basisbrandweezorg wordt onderscheid gemaakt tussen de dagsituatie (maandag t/m vrijdag 07.30–17.00 uur) en de avond-, nacht- en weekendsituatie (ANW). In beide situaties zijn 24 tankautospuiten beschikbaar voor de basisbrandweezorg.

Naast de operationele tankautospuiten beschikt de regio over acht flex-pool TS'en. Deze voertuigen worden ingezet voor opleiding en training en ter vervanging bij onderhoud, maar maken geen structureel deel uit van de operationele sterkte.

Het dekkingsplan richt zich op de inzet van tankautospuiten (TS), omdat hiermee de eerste primaire Brandweezorg wordt geleverd. Andere eenheden, zoals redvoertuigen (RV), hulpverleningsvoertuigen (HV), waterongevallenvoertuigen (WO), personeel- en materiaalwagens (PM), motorspuitaanhangsers (MSA), evenals vrachtwagens, vaartuigen en overige specialistische voertuigen, worden in dit plan buiten beschouwing gelaten. Deze middelen zijn wel beschikbaar voor de operationele inzet, maar maken geen onderdeel uit van de beoordeling van de dekking in dit dekkingsplan.

2.1.2 Ontwikkelingen organisatie

Brandweer Zaanstreek-Waterland kent een organisatievorm die primair is gebaseerd op vrijwillige posten, aangevuld met enkele (gecombineerde) posten met beroepsinzet. Deze structuur sluit aan bij de geografische en demografische kenmerken van de regio en zorgt voor een brede spreiding van Brandweezorg.

Een recente ontwikkeling is dat de tijdelijke vrijwilligers post Edam zowel toekomstbestendig als permanent gemaakt gaat worden.

De komende beleidsperiode ligt de nadruk op het behouden van de vrijwillige basis en het borgen van de continuïteit van de bezetting. Daarbij vraagt de toenemende druk op de beschikbaarheid van vrijwilligers en de interne opleidingscapaciteit blijvende aandacht. De gecombineerde posten met beroepsinzet blijven een belangrijke schakel voor de paraatheid, met name in stedelijke gebieden.

Daarnaast wordt de organisatie geconfronteerd met landelijke en regionale ontwikkelingen die hun weerslag hebben op de inrichting van de Brandweezorg. Dit betreft onder andere de doorontwikkeling

van opleiden, trainen en oefenen, het verder harmoniseren van werkprocessen en het versterken van de samenwerking met omliggende regio's.

2.1.3 Ondersteunende hulpmiddelen

Alle eerstelijns voertuigen zijn uitgerust met een navigatiesysteem en MOI dat bij alarmering automatisch de incidentlocatie weergeeft en voor zover aanwezig aanvullende objectinformatie presenteert. Beide systemen zijn toegespitst op hulpdiensten en kan worden aangepast met actueel wegomateriaal en object informatie. Hiermee kan rekening worden gehouden met omleidingen, wegwerkzaamheden en evenementen, zodat de opkomsttijd zo kort mogelijk blijft. En er relevante informatie beschikbaar is om het brandweer optreden te maximaliseren.

2.1.4 Operationele grenzen en dynamisch alarmeren

Brandweer Zaanstreek-Waterland werkt met interregionale operationele grenzen, waardoor meldkamers elkaars eenheden direct kunnen alarmeren. Zo wordt vertraging voorkomen en kan de snelst beschikbare eenheid worden ingezet. Afspraken met de buurregio's zijn vastgelegd in convenanten.

Daarnaast wordt toegewerkt naar de overgang van statisch naar dynamisch alarmeren. Hierbij wordt op basis van de incidentlocatie de op dat moment dichtstbijzijnde beschikbare eenheid gealarmeerd. De overgang naar dynamisch alarmeren zal op 1 februari 2026 ingaan.

2.2 Externe ontwikkelingen

De Brandweezorg in Zaanstreek-Waterland streeft naar nauwe verbondenheid met onze maatschappij. De maatschappij verandert en daarom ook de eventuele hulpvraag van inwoners en bezoekers van de regio. In ons regionaal risicoprofiel schetsen wij een beeld van de incidenten, rampen en (langdurige) crises die in ons werkgebied kunnen plaatsvinden.

2.2.1 Landelijke systematiek voor dekkingsplannen

Met de invoering van de landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen is gekozen voor een eenduidige benadering van de Brandweezorg. De prestaties worden voortaan beoordeeld op snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk. Voor alle veiligheidsregio's geldt dat zij deze systematiek toepassen, waardoor resultaten beter vergelijkbaar worden.

2.2.2 Wet- en regelgeving

Het Besluit veiligheidsregio's en de Wet veiligheidsregio's blijven richtinggevend voor de inrichting van de Brandweezorg. De toepassing van gebiedsgerichte opkomsttijden maakt het mogelijk om binnen dit kader regionaal maatwerk te leveren. Het algemeen bestuur heeft de bevoegdheid om op basis van een gemotiveerde afweging afwijkende opkomsttijden vast te stellen.

2.2.3 Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen

De samenleving wordt complexer. Niet alleen hebben brede maatschappelijke trends gevolgen voor de Brandweezorg, maar er zijn ook onbekende veranderingen en dreigingen waarmee we geconfronteerd worden. Klimaatverandering en energietransitie leiden tot nieuwe risico's. Denk hierbij aan incidenten met duurzame energieopwekking en grootschalige uitval van voorzieningen.

Verstedelijking en verdichting zorgen voor complexere brandscenario's, onder meer door meer hoogbouw, ondergrondse parkeergarages, grotere bevolkingsdichtheden en het toenemen van het toerisme in de regio. Ook demografische ontwikkelingen spelen hierin een rol. De bevolking in de regio

groeit, dit wordt beïnvloed door stijgende levensverwachting en buitenlandse immigratie. Dit leidt tot een toenemend aantal verminderd zelfredzame personen.

Daarnaast bieden technologische ontwikkelingen, zoals digitalisering en data gedreven werken, nieuwe mogelijkheden voor sturing en besluitvorming (neem bijvoorbeeld dynamisch alarmeren). Tegelijkertijd vragen deze innovaties om doorontwikkeling van kennis, vaardigheden en systemen binnen de brandweerorganisatie.

Nieuwe crises, zoals de vluchtelingencrisis en COVID-19, vereisen flexibiliteit en veerkracht van onze brandweerorganisatie en onze crisisbeheersing. Daarnaast komt veiligheid wereldwijd steeds meer in het geding. Als veiligheidsregio moeten wij samen met onze partners ons aanpassen aan deze nieuwe realiteit en onze weerbaarheid en veerkracht vergroten.

2.2.4 Sectorale ontwikkelingen

Binnen de brandweerorganisatie op landelijk niveau wordt gewerkt aan harmonisatie van werkwijzen, versterking van vakbekwaamheid en het vergroten van de interregionale samenwerking. Tegelijkertijd staat de sector voor uitdagingen op het gebied van werving en behoud van personeel. De krappe arbeidsmarkt en de belasting van zowel vrijwilligers als beroepskrachten beïnvloeden de paraatheid en vragen om blijvende aandacht. Deze ontwikkelingen hebben ook impact op Zaanstreek-Waterland, waar aansluiting wordt gezocht bij landelijke standaarden en bovenregionale afstemming.

2.3 Geografische en infrastructurele ontwikkelingen

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland grenst aan de veiligheidsregio's Noord-Holland Noord, Kennemerland en Amsterdam-Amstelland.

Het gebied wordt gekenmerkt door een afwisselend en grotendeels laaggelegen landschap met veenweidegebieden, droogmakerijen, polders en omvangrijke wateroppervlakken, waaronder het Markermeer. Grote delen maken deel uit van het Nationaal Landschap Laag Holland en diverse Natura 2000-gebieden, zoals het Wormer- en Jisperveld, het Ilperveld en de Gouwzee.

De Zaanstreek heeft daarnaast een sterk industrieel karakter. In Zaanstad is sprake van grootschalige bedrijvigheid, waaronder de voedingsmiddelenindustrie, chemische bedrijven, op- en overslaglocaties en grenst aan het havengebied van het Noorzeekanaalgebied.

De regio is zeer waterrijk door de ligging aan het Markermeer en het Noordzeekanaal en door de aanwezigheid van vele vaarten en tochten. De fysieke infrastructuur omvat een netwerk van primaire en secundaire wegen, spoorlijnen en vaarwegen. Belangrijke verbindingen zijn de A7, A8, N246 en N247 en de spoortrajecten Amsterdam–Hoorn en Amsterdam–Alkmaar.

Tot de vitale voorzieningen behoren onder andere hoogspanningsverbindingen, het drinkwaternetwerk, gastransportleidingen en telecommunicatie-infrastructuur.

2.4 Demografische ontwikkelingen

Het verzorgingsgebied van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland telt circa 325.320 inwoners (2021). De gemiddelde bevolkingsdichtheid bedraagt ongeveer 1.100 inwoners per km². De stedelijke kernen, met name Zaanstad en Purmerend, worden gekenmerkt door een hoge concentratie van inwoners, bedrijvigheid en verkeer.

Naast de vaste bevolking kent de regio een aanzienlijke instroom van bezoekers. Toeristische en recreatieve bestemmingen zoals de Zaanse Schans, het historische centrum van Edam-Volendam, Marken en de recreatiegebieden rond het Markermeer en het Twiske trekken jaarlijks grote aantallen bezoekers.

2.5 Risico's in de regio

Conform artikel 15, lid 2 van de Wet veiligheidsregio's is het algemeen bestuur verplicht een regionaal risicoprofiel vast te stellen waarin de illustratieve risico's voor het verzorgingsgebied zijn opgenomen.

Voor Zaanstreek-Waterland betreft dit onder meer:

- Gebouwde omgeving: brand in gebouw met niet- of verminderd zelfredzame personen;
- Technologische omgeving: brand in opslag gevaarlijke stoffen en grote brand met langdurige effecten op omgeving;
- Verkeer en vervoer: aanvaring op het water en blokkade belangrijke verkeersroute;
- Natuurlijke omgeving: extreme weersomstandigheden;
- Grootschalige verstoringen vitale infrastructuur/voorzieningen;
- Gezondheid: zorgcontinuïteit onder druk en uitbraak besmettelijke ziekte;
- Sociaal maatschappelijke omgeving: verstoringen openbare orde en effecten oorlogsdreiging.

In dit dekingsplan staat het maatgevend scenario gebouwbrand centraal. Dit scenario vormt een realistisch en representatief uitgangspunt voor de beoordeling van de gebiedsgerichte opkomsttijden. Het scenario is gebaseerd op risicoprofielen en incidentstatistieken en weerspiegelt een situatie waarin de inzet van de brandweer optimaal wordt ingericht om gestelde normen te halen.

Het maatgevend scenario gebouwbrand dient als toetssteen van de basis Brandweezorg, opkomsttijden, paraatheid en samenwerking tussen hulpdiensten. Daarnaast vormt het een basis voor beleidsontwikkeling, capaciteitsanalyses en oefenprogramma's binnen de regio.

3 Dekking beschrijven (Processtap 2)

3.1 Doel

In dit hoofdstuk wordt de dekking in de regio Zaanstreek-Waterland beschreven met behulp van de handreiking Gebiedsgerichte Opkomsttijden. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt welke repressieve prestaties de brandweer onder welke omstandigheden kan leveren.

De kwaliteit van de Brandweezorg wordt inzichtelijk gemaakt aan de hand van de factoren snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk. Door deze onderdelen afzonderlijk te behandelen ontstaat een compleet beeld van de basisbrandweezorg binnen de regio. In onderstaand overzicht is aangegeven welke aspecten hiervan onderzocht zijn.

Factor	Variabele(n)
Snelheid	- Maatgevend scenario gebouwbrand - Eerste tankautospuit ter plaatse
Capaciteit	- Slagkracht - Grootschalige en langdurige inzetten
Paraatheid	- Beschikbaarheid - Gelijktijdigheid en restdekking Alarmeringsfrequentie
Werkdruk	Alarmeringsfrequentie

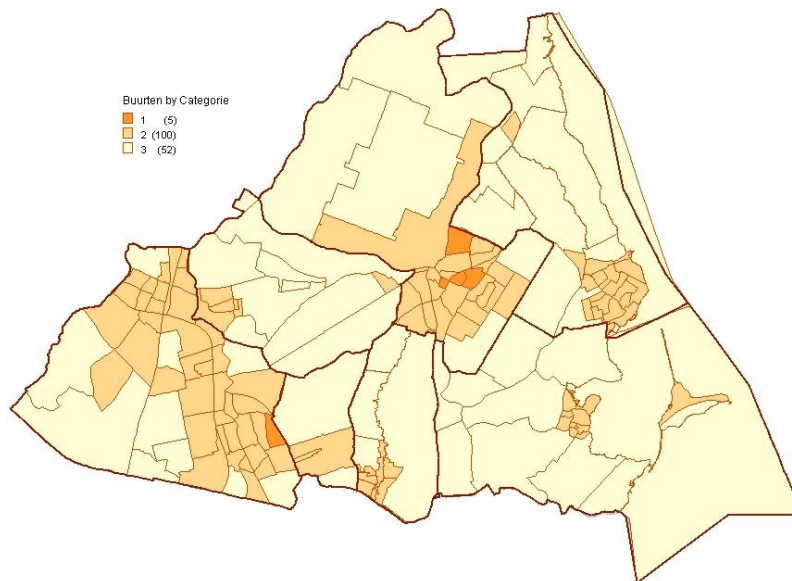
Dit dekkingsplan is voor het eerst samengesteld op basis van de nieuwe landelijke (reken)systematiek.

3.2 Indeling gebieden in categorieën

Het verzorgingsgebied van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is gedeeltelijk ingedeeld op basis van de CBS-wijk- en buurtindeling, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar adressendichtheid en het aantal objecten van vóór 1900. Op deze manier wordt elk gebied in één van de drie categorieën voor gebiedsgerichte opkomsttijden geplaatst.

Categorie	Overheersend karakter van het gebied	Referentiewaarde (minuten)	Bandbreedte (minuten)
I	Oude binnensteden gebouwen voor slapende niet-zelfredzame personen (bijv. ziekenhuizen, verpleegtehuizen, gevangenissen), portiekwoningen, woongebouwen hoger dan 20 meter	7	4–10
II	Woningen en gebouwen voor zelfredzame personen (incl. industrie)	10	7–13
III	Verspreid liggende woningen en gebouwen voor zelfredzame personen (incl. industrie)	15	12–18

Voor Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland geldt dat van de **157 buurten** er **5** in categorie I vallen, **100** in categorie II en **52** in categorie III.

3.3 Beschrijving onderdelen snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk

In de volgende paragrafen wordt elk van de vier factoren afzonderlijk behandeld.

3.3.1 Snelheid

Snelheid beschrijft de best geschatte tijd waarmee de eerste tankautospuiter (TS-flex) ter plaatse kan zijn. Het gebied waar een basisbrandweereenheid het snelst kan zijn ten opzichte van andere basisbrandweereenheden wordt aangeduid als het verzorgingsgebied van die eenheid.

Het maatgevend scenario gebouwbrand is hierbij uitgangspunt. De wet schrijft een TS6 als basisbrandweereenheid voor. Indien met een andere bezetting wordt gewerkt, moet het samenstel van eenheden een vergelijkbare slagkracht hebben als die van een TS6. Binnen Zaanstreek-Waterland wordt in dit scenario standaard met twee tankautosputters uitgerukt (TS-flex). Uit onderzoek blijkt dat het tweede voertuig gemiddeld ongeveer drie minuten na het eerste voertuig ter plaatse is.

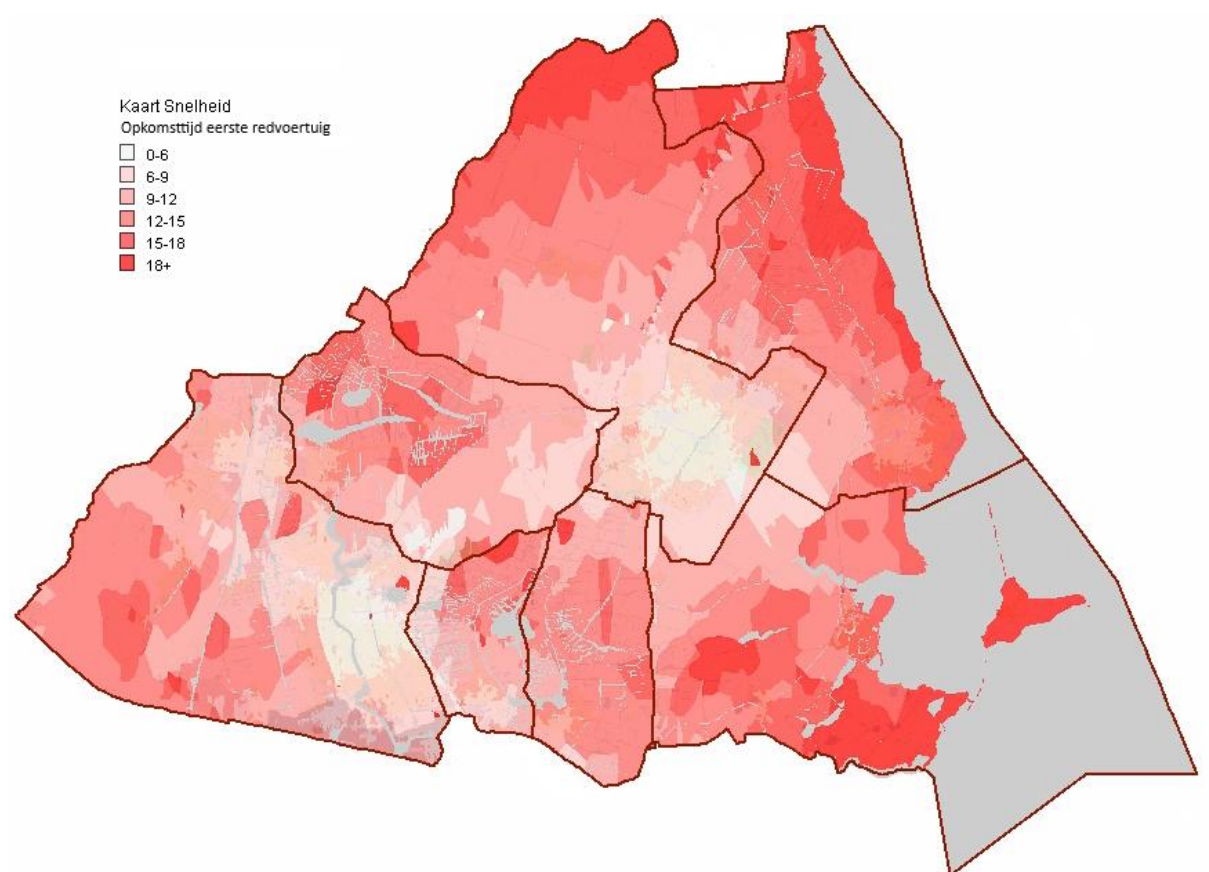
De opkomsttijd wordt gedefinieerd als de periode tussen de melding bij de meldkamer en de aankomst van de eenheid op de incidentlocatie. Deze tijd bestaat uit drie elementen: meldkamertijd, uitruktijd en rijtijd.

- Voor meldkamertijd en uitruktijd is gebruikgemaakt van ruwe incidentgegevens die de regio maandelijks ontvangt van de meldkamer.
- Voor de rijtijd is gebruikgemaakt van het routenetwerk van SafetyCT, verrijkt met *Speedprofiles* van TomTom. De maximale snelheid is hierbij begrensd tot 100 km/u in overeenstemming met de brancherichtlijn voor optische en geluidssignalen.

De uiteindelijke totaalberekeningen van de opkomsttijd zijn uitgevoerd met het programma Care (SafetyCT), volgens de geldende GGO-module. Voor de visualisatie van resultaten zijn aanvullende toepassingen gebruikt.

Redvoertuig

De drie redvoertuigen van Zaanstreek-Waterland staan op de twee 24-uursberoepsposen in Zaanstad (post Prins Bernhardplein) en Purmerend en op de dagdienstpost in Wormerveer. Het redvoertuig van de brandweer wordt ingezet voor redding en blussing op hoogte. De opkomsttijd voor het redvoertuig is voor ondersteuning bij brandbestrijding gekoppeld aan categorie I gebieden en is daarmee vastgesteld op 7 minuten. Dit is ingegeven door de kans op snelle branduitbreiding buiten het brandcompartiment en verminderde aanwezigheid van een tweede vluchtweg. Interregionale eenheden zijn conform de afspraken met de omliggende regio's meegenomen in de berekeningen.

3.3.2 Capaciteit

Capaciteit beschrijft de mate waarin de brandweer in staat is om meerdere eenheden gelijktijdig en gedurende langere tijd in te zetten. Naast snelheid is capaciteit bepalend voor de kwaliteit van de Brandweezorg, omdat niet ieder incident kan worden bestreden met slechts één eenheid.

Slagkracht

De basisbrandweezorg voorziet in een slagkracht tot maximaal drie tankautosputen en één bijzonder voertuig onder leiding van een Officier van Dienst. Dit wordt beschouwd als het niveau waarop de brandweer zelfstandig kan optreden zonder opschaling naar grootschalig brandweeroptreden. De tijd die nodig is om drie basisbrandweereenheden ter plaatse te krijgen vormt een belangrijke indicator voor de operationele slagkracht van de regio.

Grootschalige en langdurige inzetten (GBO)

Wanneer een incident meer vraagt dan drie tankautosputen en één bijzonder voertuig, is sprake van grootschalig brandweeroptreden (GBO). Binnen Zaanstreek-Waterland wordt in dergelijke gevallen conform de kazernevolgorde gealarmeerd op basis van interregionale operationele grenzen. De eerste acht basisbrandweereenheden die worden ingezet zijn daarmee de snelst beschikbare eenheden, ongeacht regiogrenzen.

Indien een incident vraagt om meer dan twee pelotons, wordt bijstand gevraagd aan een omliggende regio. Voor de levering van een peloton bijstand aan een andere regio geldt dat dit binnen een uur na aanvraag geformeerd kan zijn op een uitgangsstelling in de eigen regio, waarna het peloton gezamenlijk naar de inzetlocatie vertrekt.

Bij langdurige incidenten, waarbij veel eenheden gedurende langere tijd worden ingezet, kan de dekking in delen van de regio tijdelijk verminderen. In die gevallen wordt de Algemeen Commandant Brandweer gealarmeerd om, in overleg met de operationeel leidinggevende en de meldkamer, de beschikbare eenheden zo te herverdelen dat de resterende dekking zo goed mogelijk gewaarborgd blijft.

De concrete invulling van de pelotons en de logistieke randvoorwaarden zijn vastgelegd in het logistieke plan van Brandweer Zaanstreek-Waterland.

3.3.3 Paraatheid

Het dekkingsplan gaat in de basis uit van een statische situatie waarin alle eenheden volgens planning paraat zijn. In de operationele werkelijkheid wijkt dit beeld echter regelmatig af. De daadwerkelijke paraatheid van brandweereenheden wordt beïnvloed door uiteenlopende factoren die de beschikbaarheid en inzetbaarheid beperken.

Belangrijke invloeden zijn onder meer:

- Personele beschikbaarheid (ziekte, verlof, opleiding, uitval);
- Technische beschikbaarheid van voertuigen en materieel;
- Gelijktijdige incidenten binnen of buiten de regio;
- Verkeers- en weersomstandigheden;
- Geplande oefeningen en trainingen;
- Logistieke of infrastructurele beperkingen;
- Inzet voor bovenregionale bijstand.

Beschikbaarheid

Beschikbaarheid verwijst naar de aanwezigheid van voldoende gekwalificeerd personeel en werkend materieel om effectief te kunnen uitrukken. Een tekort in deze randvoorwaarden heeft direct gevolgen voor de mogelijkheid om te voldoen aan de opkomst- en capaciteitscriteria.

Gelijktijdigheid

Gelijktijdigheid doet zich voor wanneer een eenheid al is ingezet bij een incident en daardoor tijdelijk niet beschikbaar is voor een nieuwe melding. De kans op gelijktijdigheid wordt bepaald door de frequentie en duur van incidenten.

Restdekking

Bij grootschalige of langdurige inzetten worden meerdere eenheden tegelijk ingezet, waardoor de beschikbaarheid van eenheden voor andere delen van de regio tijdelijk afneemt. Om dit effect inzichtelijk te maken, is per kazernes berekend hoeveel objecten buiten de bandbreedte (referentietijd + drie minuten) vallen indien die kazernes is ingezet. Hoe groter het aantal objecten dat hierdoor buiten de normtijd valt, hoe belangrijker de kazernes is voor de regionale dekking.

3.3.4 Werkdruk

Werkdruk wordt bepaald door het aantal keren per jaar dat een brandweereenheid wordt gealarmeerd voor een incident. De mate van werkdruk geeft inzicht in de belasting van eenheden en in de verdeling van inzet over de regio. De alarmeringsfrequentie omvat alle meldingen waarvoor een eenheid wordt gealarmeerd, ongeacht het type incident, de prioriteit of de locatie. Ook loosmeldingen, bijstandsverlening en opschaling worden hierin meegeteld.

Het aantal alarmeringen per tankautospuiter is een belangrijke factor bij de beoordeling van de haalbaarheid en kosteneffectiviteit van de repressieve organisatie. Werkdruk speelt een rol bij de keuze voor de inrichting van kazernes, bijvoorbeeld of deze door vrijwilligers of beroeps worden bemand.

Werkdruk hangt nauw samen met gelijktijdigheid: hoe hoger het aantal incidenten, hoe groter de kans dat meerdere meldingen gelijktijdig plaatsvinden. Omdat er geen landelijke norm bestaat voor werkdruk, wordt deze factor in dit dekkingsplan alleen feitelijk beschreven en niet verder beoordeeld.

4 Dekking beoordelen (Processtap 3)

4.1 Doel

In de eerste twee stappen van het proces beschreven we hoe we onze repressieve organisatie inrichten en welke repressieve dekking wij op basis daarvan verwachten te leveren. In processtap 3 toetsen we, op basis van de uitkomsten van processtap 2, de verwachte repressieve dekking van Brandweer Zaanstreek-Waterland en wordt deze beoordeeld.

De analyse geeft inzicht in de mate waarin de brandweer in staat is om de basisbrandweezorg te leveren binnen de gestelde normen. Daarnaast wordt ingegaan op de prestaties bij grootschalig brandweeroptreden. Door deze combinatie ontstaat een volledig beeld van de operationele prestaties van de Brandweezorg in de regio.

Het doel van deze processtap is om de sterkte- en zwaktepunten van de dekking zichtbaar te maken, zodat onderbouwde beleidskeuzes en bestuurlijke afwegingen kunnen worden gemaakt.

4.2 Beoordeling per factor

De beoordeling van de dekking vindt plaats langs de vier factoren die in processtap 2 zijn beschreven: snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk. Voor iedere factor worden de resultaten vergeleken met de landelijke beoordelingskaders uit de handreiking Gebiedsgerichte Opkomsttijden.

Naast de beoordeling van de basisbrandweezorg wordt afzonderlijk aandacht besteed aan grootschalig brandweeroptreden. Ook wordt een aandachtspuntenlijst opgesteld, waarin specifieke aandachtsobjecten en -gebieden worden benoemd en vergeleken met eerdere dekkingsplannen.

4.2.1 Snelheid

De factor snelheid beschrijft de tijd waarbinnen de eerste tankautospuiter (TS) ter plaatse kan zijn. Voor de beoordeling in Zaanstreek-Waterland is het maatgevend scenario gebouwbrand gehanteerd, in combinatie met de gebiedsgerichte opkomsttijden.

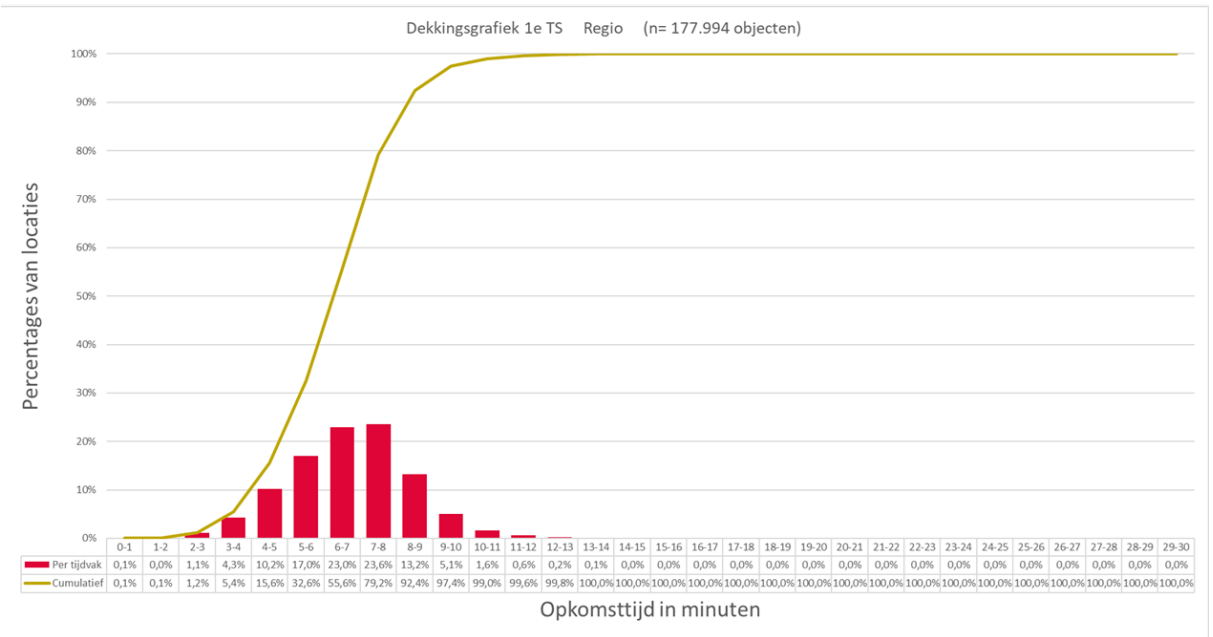
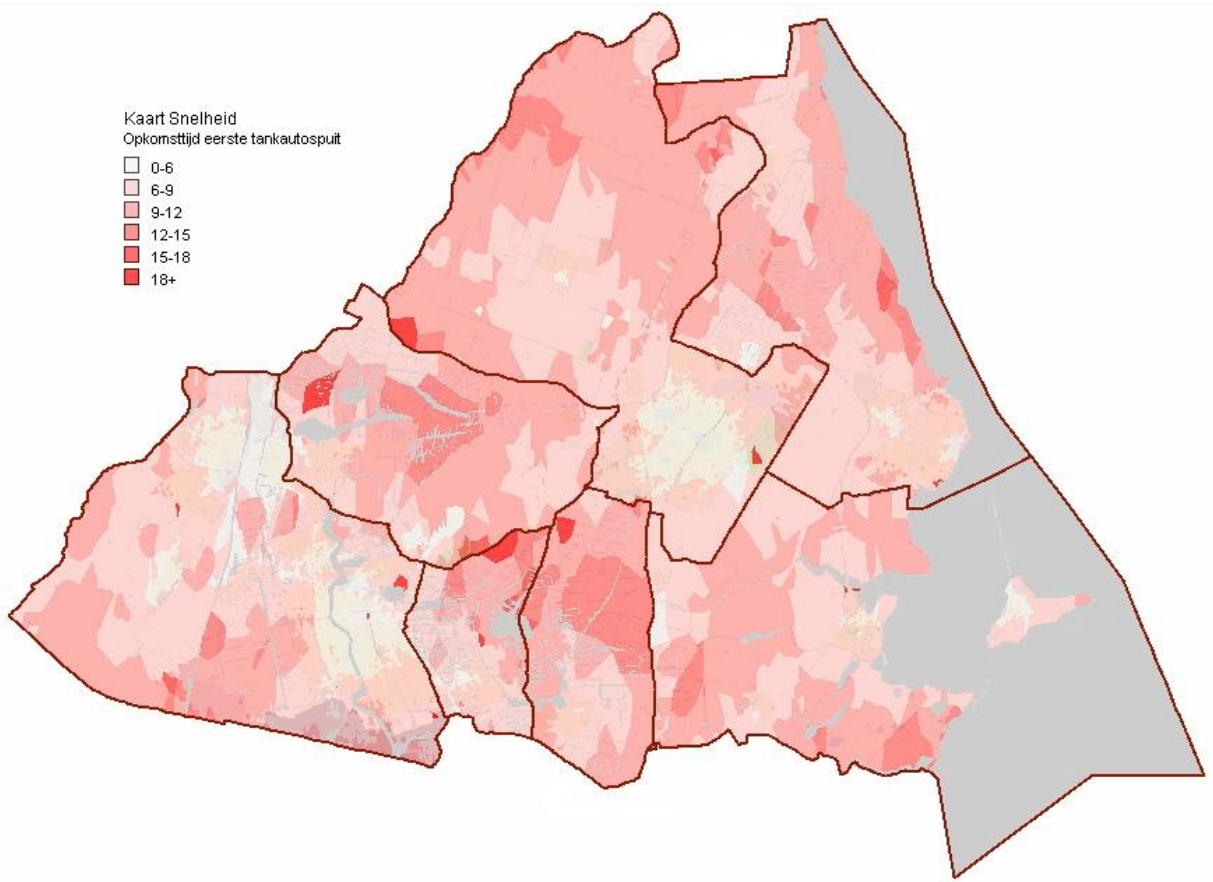
De resultaten zijn berekend voor zowel de dagsituatie (dag: maandag t/m vrijdag, 07.30–17.00 uur) als de avond/nacht/weekendsituatie (ANW: avonden, nachten en weekenden). Hierbij is gewerkt met de methodiek uit de landelijke handreiking, waarbij de meldkamertijd, uitruktijd en rijtijd gezamenlijk de opkomsttijd bepalen.

Resultaten

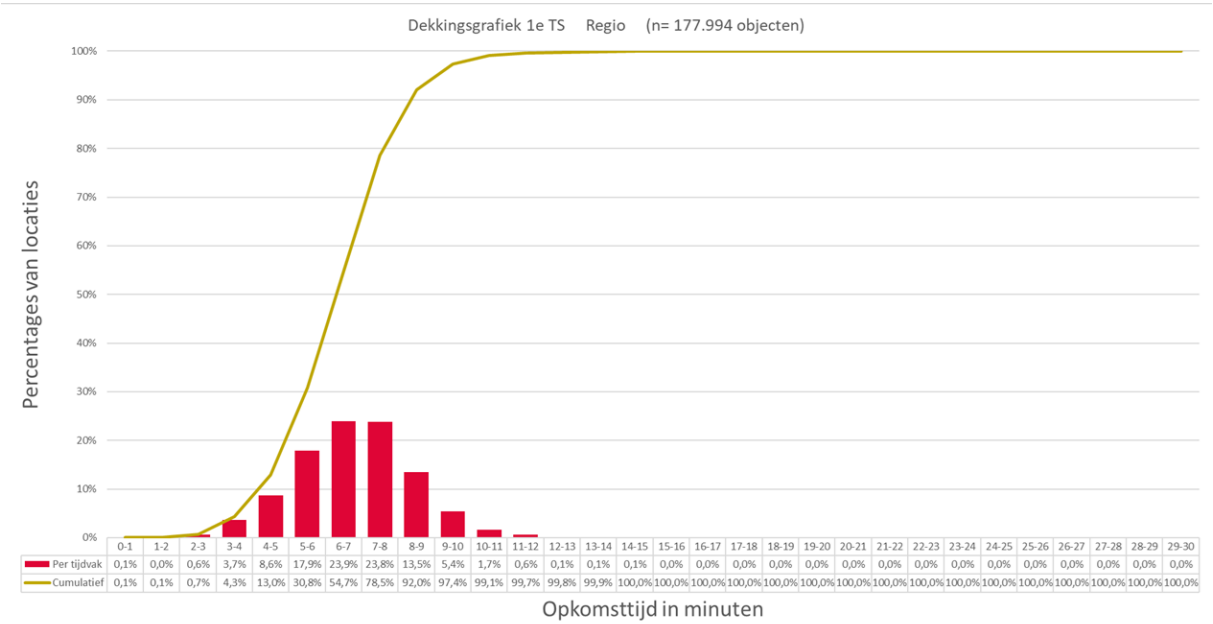
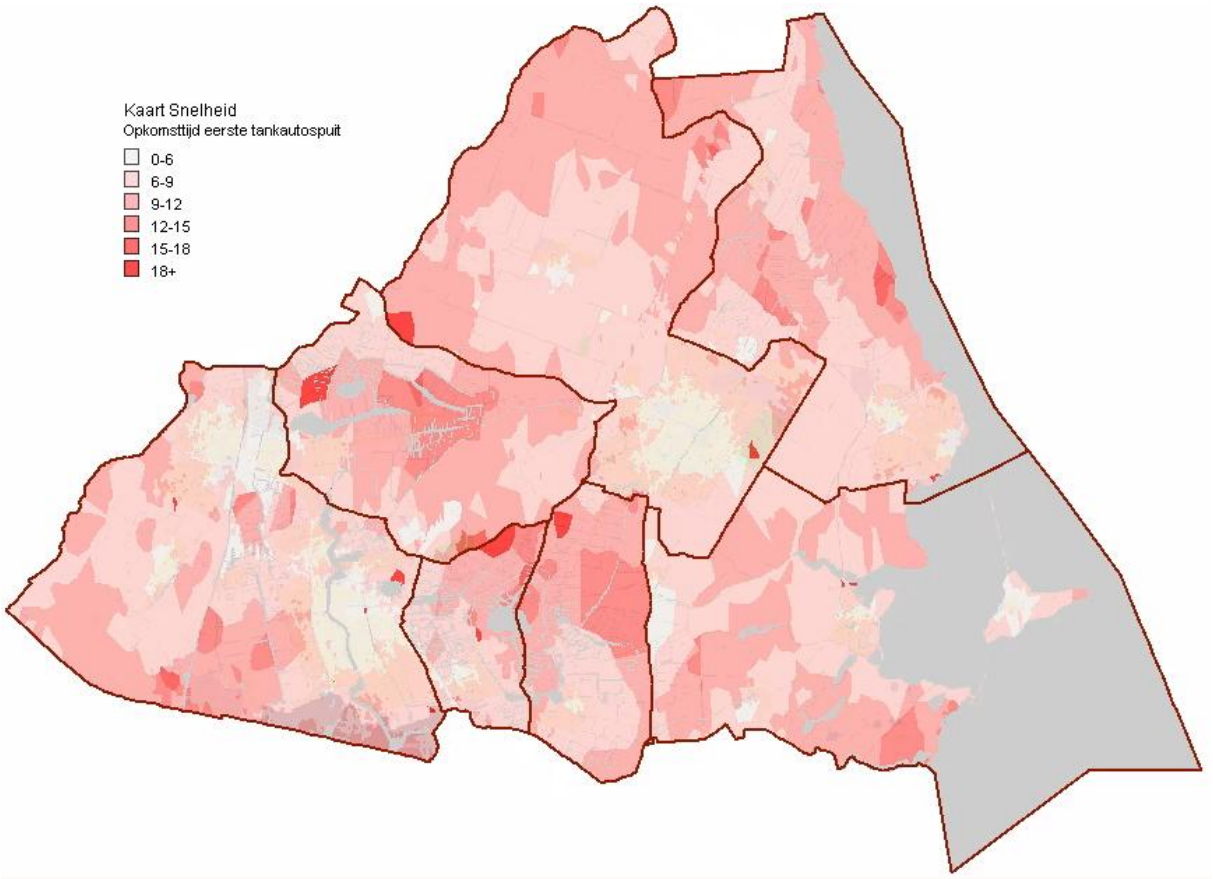
Uit de analyse blijkt dat de brandweer in Zaanstreek-Waterland in meer dan 99% van de gevallen binnen de bandbreedte ter plaatse is. Daarmee voldoet de dekking in overgrote mate aan de gestelde kaders.

- Dagsituatie: in 153 van de 157 (CBS)-buurten wordt de referentietijd gehaald. Hierbij vallen 3 gebieden buiten de referentietijd, maar binnen de bandbreedte, 1 gebied valt buiten de bandbreedte.
- Avond-, nacht- en weekendsituatie (ANW): in 153 van de 157 (CBS)-buurten wordt de referentietijd gehaald. Hierbij vallen 3 gebieden buiten de referentietijd, maar binnen de bandbreedte, 1 gebied valt buiten de bandbreedte.

Dagsituatie opkomst 1ste TS-6

ANW-situatie opkomst 1ste TS-6

Aandachtsobjecten

Het dekkingsplan is gebiedsgericht, wat betekent dat de prestatie per gebied wordt beoordeeld. Voor specifieke objecten geldt echter een uitzondering. Dit betreft objecten uit categorie I met een opkomsttijd van meer dan tien minuten en objecten met een opkomsttijd hoger dan achttien minuten.

Categorie	Aantal objecten	Aantal objecten buiten bandbreedte	% buiten bandbreedte
I	14.587	24	0,16%
II	157.839	355	0,22%
III	178.772	0	0,00%

Van de in totaal 178.772 objecten vallen er 379 buiten de bandbreedte die gegeven is. Dit komt neer op een percentage van 0,21% voor de gehele regio.

4.2.2 Capaciteit

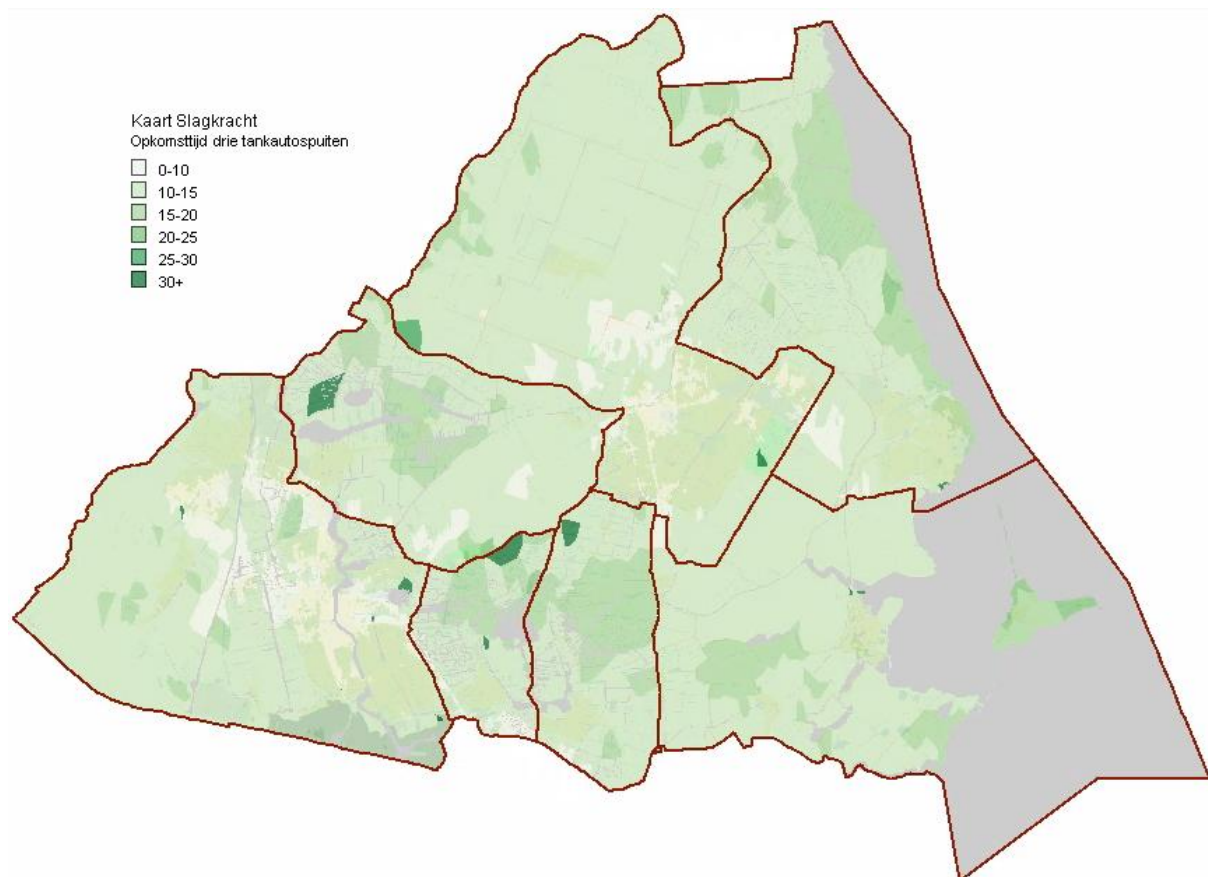
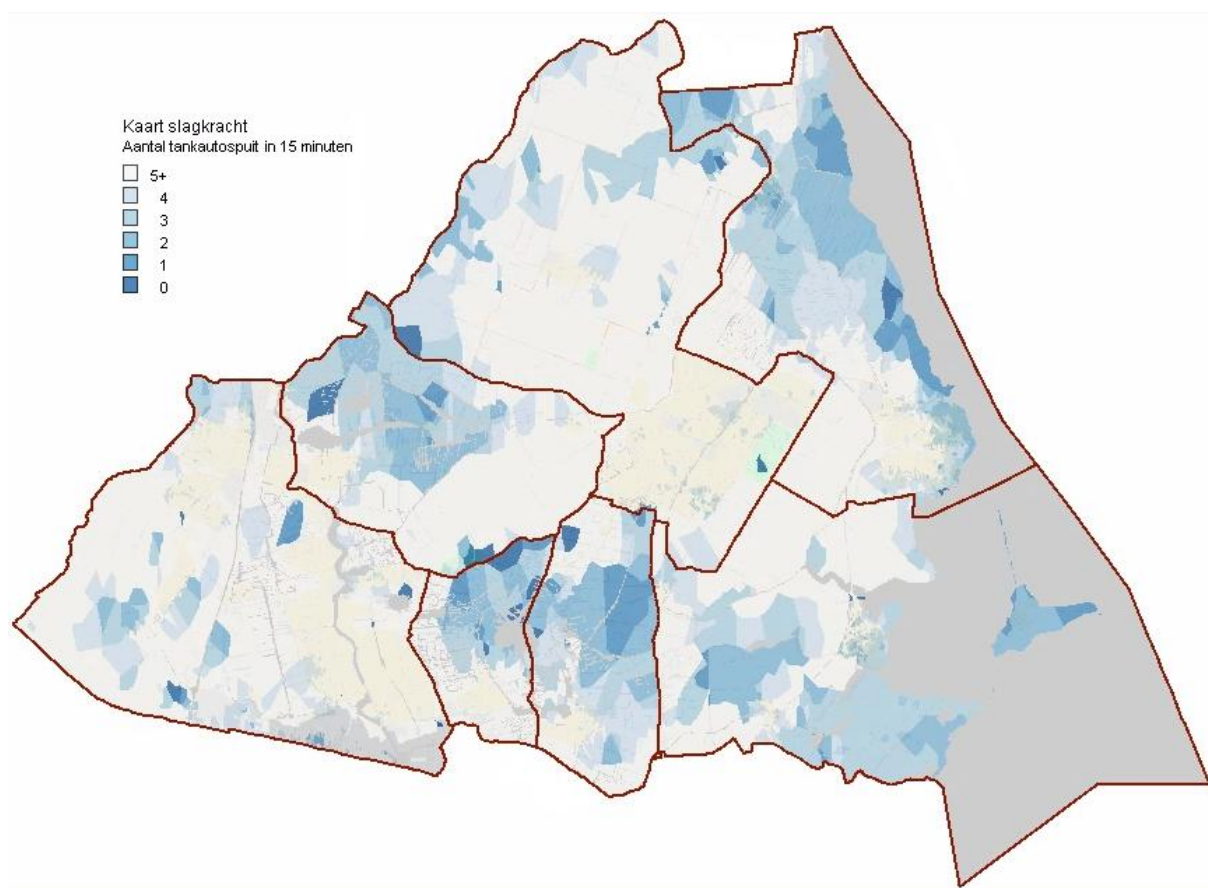
Capaciteit beschrijft de mate waarin de brandweer in staat is om meerdere eenheden gelijktijdig en binnen aanvaardbare tijd in te zetten. Dit omvat zowel de slagkracht binnen de basisbrandweezorg als het optreden bij grootschalige en langdurige incidenten.

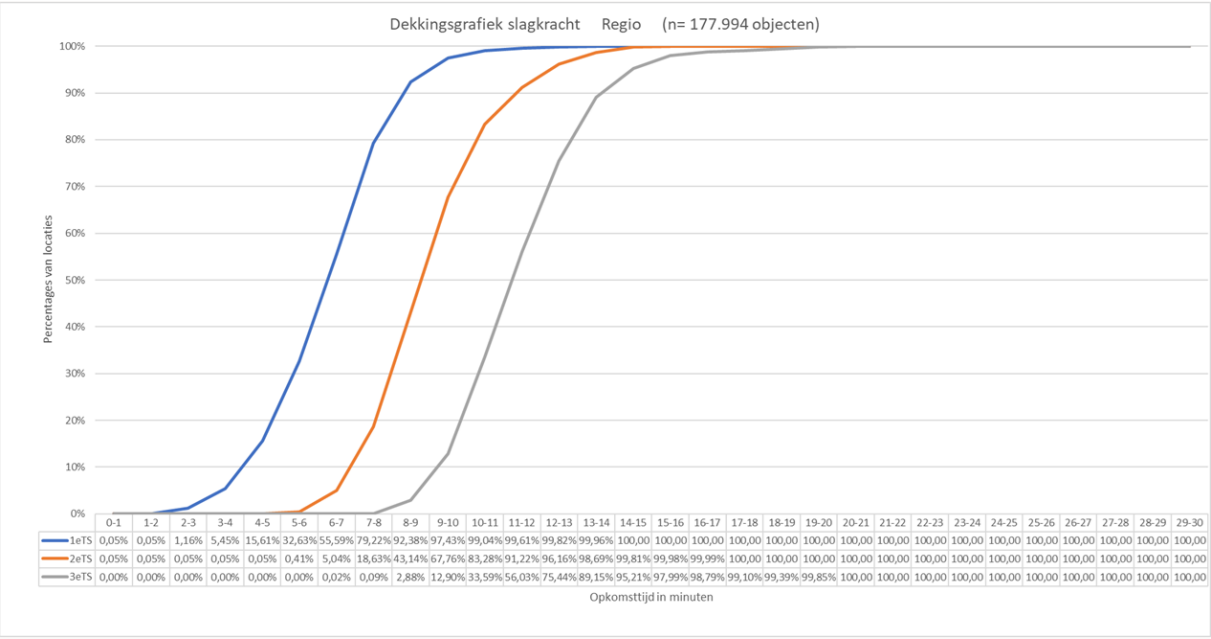
Slagkracht

De basisbrandweezorg in Zaanstreek-Waterland voorziet in de inzet van drie tankautosputen (TS) en één bijzonder voertuig onder leiding van een Officier van Dienst (OvD). De landelijke norm schrijft voor dat drie tankautosputen binnen vijftien minuten ter plaatse moeten kunnen zijn.

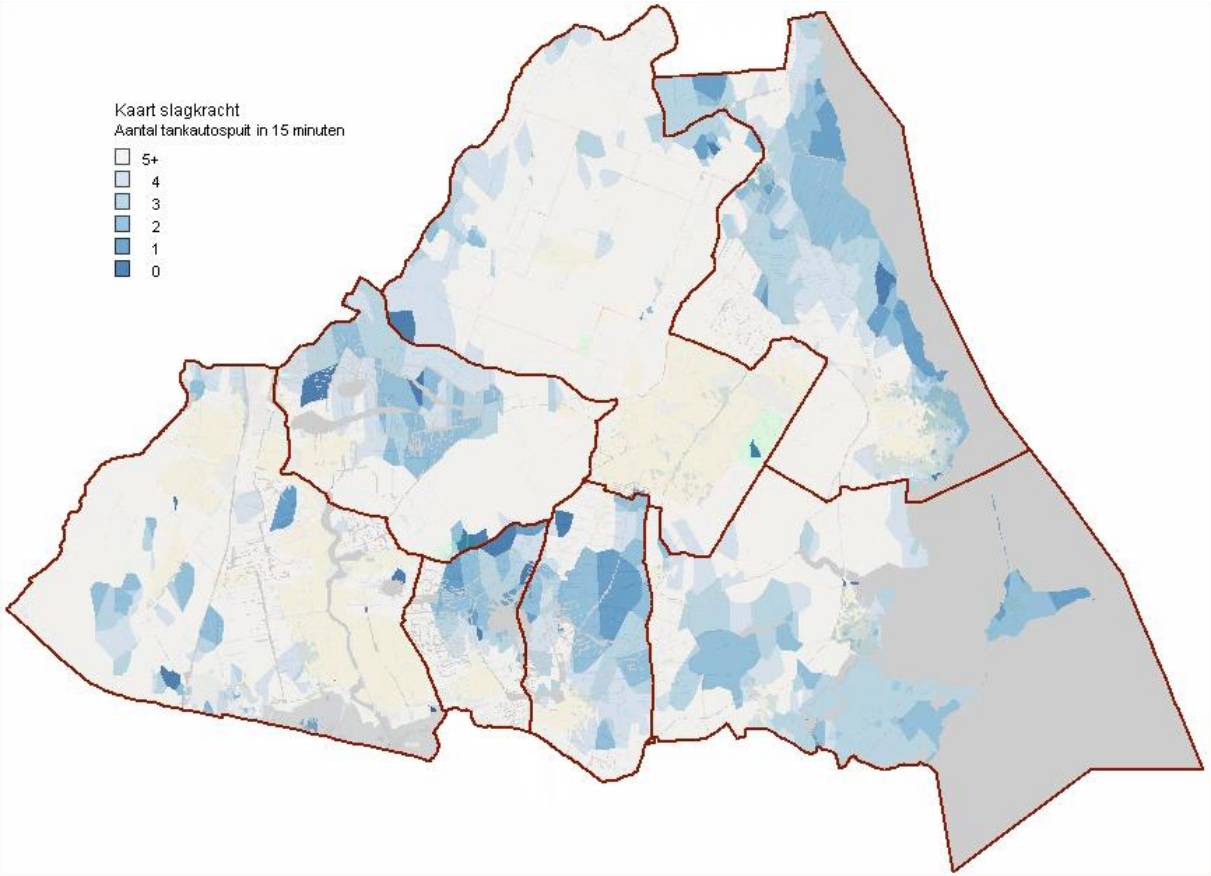
Uit de berekeningen blijkt dat dit in de meeste gebieden haalbaar is. Op objectniveau laat de analyse zien dat bij circa 95% van de objecten binnen vijftien minuten drie of meer tankautosputen aanwezig kunnen zijn.

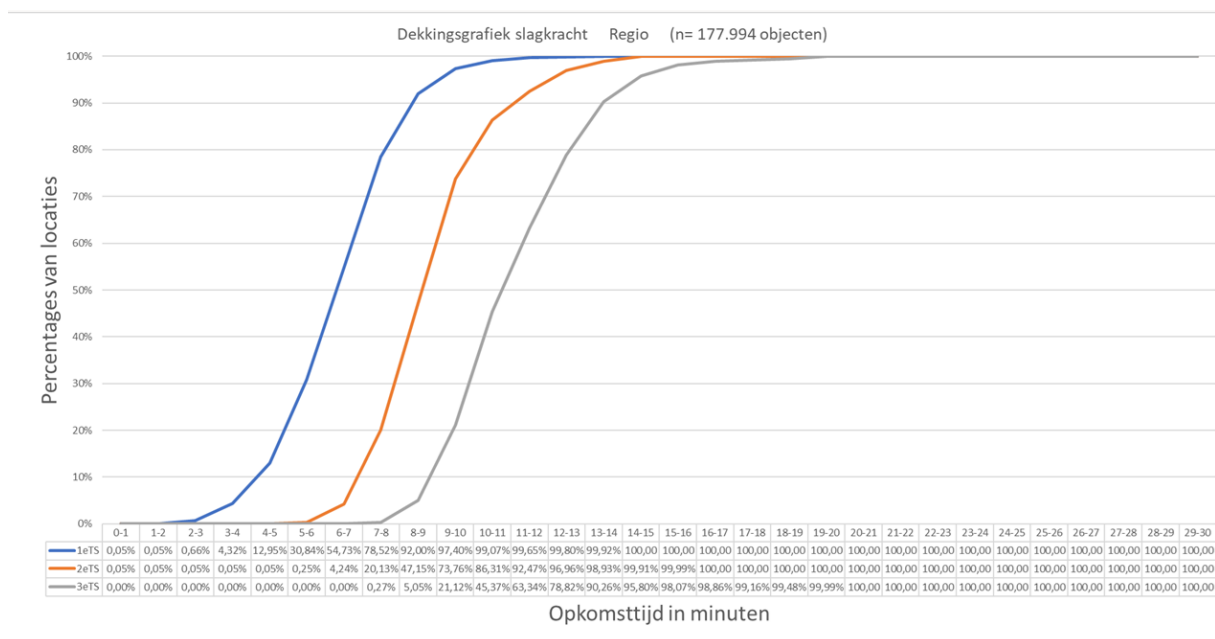
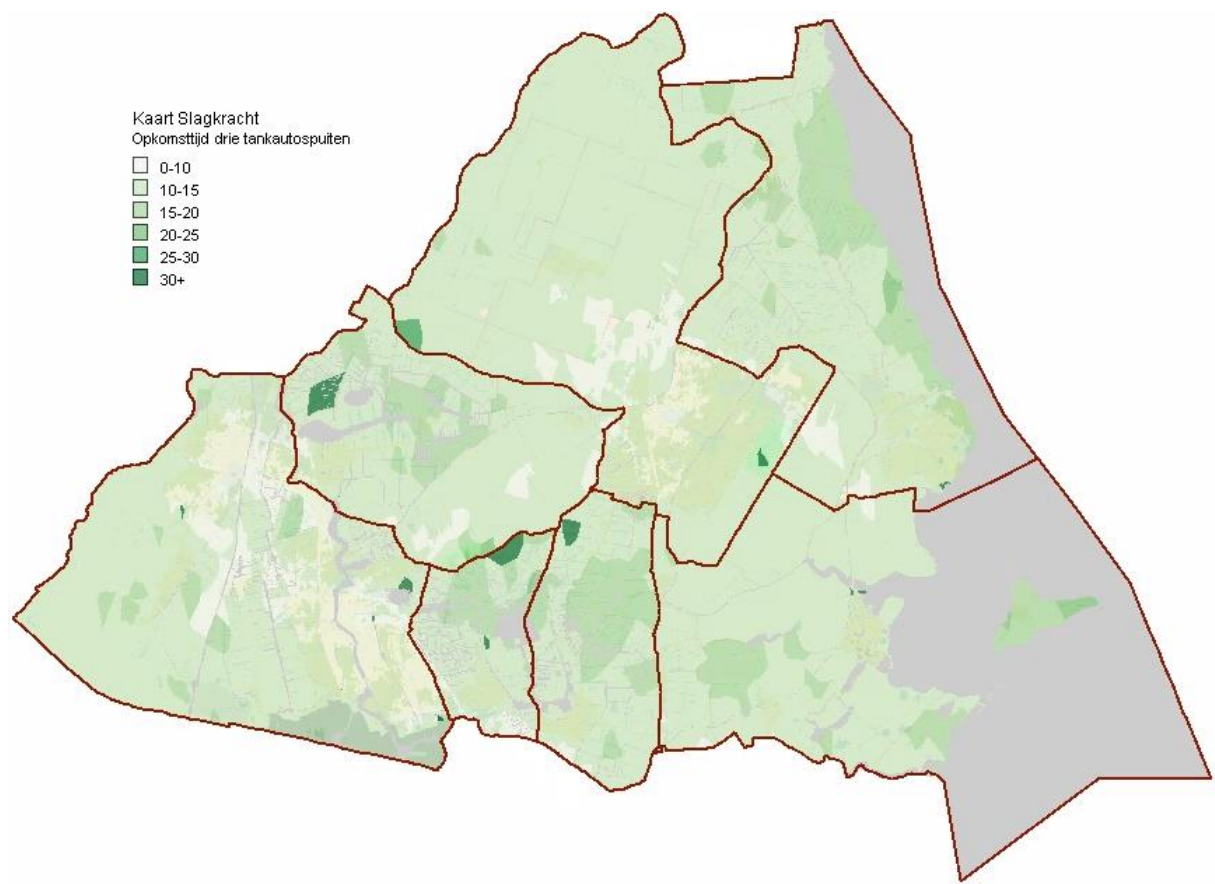
Slagkracht dagsituatie (aantal TS-en binnen 15 min aanwezig)

Slagkracht ANW-situatie (aantal TS-en binnen 15 min aanwezig)

Grootschalige en langdurige inzetten (GBO)

De beoordeling laat zien dat de vorming en inzet van een peloton geen wezenlijke afbreuk doet aan de dekking in de regio. Ook bij langdurige of bovenregionale inzetten worden in zowel de dagsituatie als de avond-, nacht- en weekendsituatie (ANW) alle buurten binnen de bandbreedte bereikt. Daarmee is de basisbrandweezorg in Zaanstreek-Waterland ook bij grootschalige en langdurige inzetten geborgd.

4.2.3 Paraatheid

Paraatheid geeft weer in welke mate de brandweer daadwerkelijk in staat is om de beoogde inzet te leveren. Hoewel het dekkingsplan uitgaat van een volledige beschikbaarheid van eenheden, laat de praktijk zien dat dit door diverse factoren kan afwijken.

Belangrijke invloeden zijn personele beschikbaarheid, technische inzetbaarheid van voertuigen en materieel, gelijktijdige incidenten, verkeers- en weersomstandigheden, geplande oefeningen, infrastructurele beperkingen en bovenregionale inzet.

Beschikbaarheid

In Zaanstreek-Waterland bestaat de repressieve organisatie voornamelijk uit vrijwilligersposten, aangevuld met enkele beroepsposten. Voor vrijwilligersposten wordt de beschikbaarheid gemonitord via terugmeldsystemen, waarmee op posten inzichtelijk is of voldoende bezetting aanwezig is. Deze werkwijze draagt bij aan een beter inzicht in de inzetbaarheid.

Bij de beroepsposten wordt de beschikbaarheid via roosterplanning georganiseerd. Eventuele uitval door ziekte of verlof kan leiden tot tijdelijke druk op de inzetbaarheid, maar wordt doorgaans binnen de eigen organisatie opgevangen.

Gelijktijdigheid

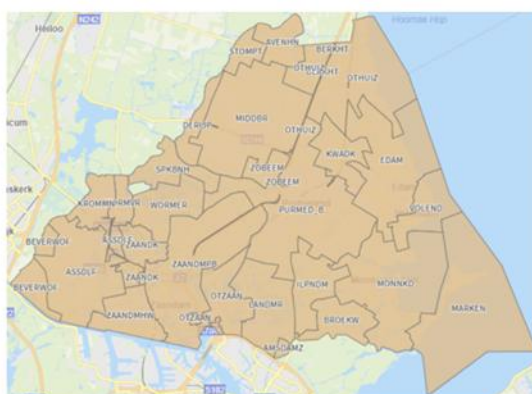
Gelijktijdigheid, het optreden van meerdere incidenten tegelijk, komt in de regio relatief beperkt voor. Uit de analyses blijkt dat dit fenomeen vooral zichtbaar is bij de beroepskazernes, waar de incidentfrequentie hoger ligt dan gemiddeld door de dichtheid en de grootte van het verzorgingsgebied. Bij vrijwilligersposten is gelijktijdigheid minder aan de orde.

Zoals in onderstaande tabel te zien is heeft regio Zaanstreek-Waterland 4,96% kans, op een willekeurig tijdstip van de dag, dat er twee (of meer) incidenten tegelijkertijd bezig zijn in onze hele regio. Er is 17,88% kans dat er één (of meer) incidenten bezig zijn in onze regio.

Iedere minuut is er ongeveer 0,5% kans dat er in de regio een nieuw incident start. De kans op een gelijktijdig incident in de beroepsgebieden is veel groter, omdat deze gebieden een grotere omvang hebben en deze omvatten verreweg de meeste objecten in de dichts bebouwde gebieden.

Gelijktijdigheid 2020 t/m 2024

Tankautospuit
Laatste vijf complete jaren

Vak	Aantal incidenten	Aantal tijdstempels	Aantal tijdstempels met incident	Aantal tijdstempels met gelijktijdigheid	Kans op incident	Kans op gelijktijdigheid
Regio	12577	2630880470452	130587	17,88%	17,88%	4,96%
ZAANDMPB	3306	2630880117586	34212	4,47%	4,47%	1,30%
PURMED_B	2586	263088097783	33925	3,72%	3,72%	1,29%
KROMMN	924	263088029392	3674	1,12%	1,12%	0,14%
ZAANDMHW	792	263088026708	7666	1,02%	1,02%	0,29%
ZAANDK	660	263088034637	8722	1,32%	1,32%	0,33%
WORMER	498	263088021859	7212	0,83%	0,83%	0,27%
WORMVR	488	263088014788	3961	0,56%	0,56%	0,15%
ASSDLF	463	263088016069	2422	0,61%	0,61%	0,09%
OTZAAN	408	263088014857	3286	0,56%	0,56%	0,12%
VOLEND	388	263088014472	3482	0,55%	0,55%	0,13%
EDAM	366	263088012970	2517	0,49%	0,49%	0,10%
LANDMR	353	263088013111	2717	0,50%	0,50%	0,10%
MONNKO	315	263088011191	2415	0,43%	0,43%	0,09%
OTHUIZ	240	263088012976	5995	0,49%	0,49%	0,23%
MIDDBR	205	26308808102	2624	0,31%	0,31%	0,10%
KWADK	152	26308806383	1814	0,24%	0,24%	0,03%
BROEKW	103	26308805060	743	0,19%	0,19%	0,03%
MARKEN	83	26308803449	794	0,13%	0,13%	0,03%
ILPNDM	71	26308802860	433	0,11%	0,11%	0,02%
ZOBEEM	43	26308801668	431	0,06%	0,06%	0,02%
SPKBNH	24	26308801167	207	0,04%	0,04%	0,01%
AVENHN	18	2630880867	396	0,03%	0,03%	0,02%
BEVERWOF	17	2630880741	115	0,03%	0,03%	0,00%
DERIJP	13	2630880965	252	0,04%	0,04%	0,01%
BERKHT	9	2630880359	197	0,01%	0,01%	0,01%
AMSDAMZ	5	2630880283	246	0,01%	0,01%	0,01%
STOMPT	4	263088082	82	0,00%	0,00%	0,00%
AMSDAMT	3	263088067	47	0,00%	0,00%	0,00%

Restdekking

Bij langdurige of grootschalige inzetten neemt de dekking in de regio tijdelijk af. De Algemeen Commandant Brandweer (ACB) speelt hierin een centrale rol door, samen met de meldkamer en de operationeel leidinggevende, te bepalen hoe beschikbare eenheden zo efficiënt mogelijk herverdeeld worden. Hierdoor kan de Brandweezorg in de rest van de regio zoveel mogelijk op peil blijven.

4.2.4 Werkdruk

Uit belevingsonderzoeken in 2017 en 2021 blijkt dat de werkdruk door repressief brandweerpersoneel in Zaanstreek-Waterland overwegend als acceptabel wordt ervaren. Geen van de kazernes gaf in 2021 aan dat de werkdruk structureel te hoog is, al is er sprake van een lichte toename ten opzichte van 2017. Risicofactoren hierbij zijn onder meer een stijgende incidentfrequentie, personele krapte, uitbreiding van taken en langer durende inzetten.

Werkdruk hangt nauw samen met gelijktijdigheid: hoe hoger het aantal incidenten, hoe groter de kans op gelijktijdige meldingen. Voor de planperiode 2026–2029 zijn geen aanvullende maatregelen noodzakelijk, maar het structureel monitoren van werkdruk blijft van belang. De uitkomsten van het landelijk belevingsonderzoek in 2025 worden daarbij benut voor een eventuele herijking.

4.3 Conclusie

De beoordeling van de dekking laat zien dat de brandweezorg in Zaanstreek-Waterland in overgrote mate voldoet aan de landelijke systematiek voor gebiedsgerichte opkomsttijden. Meer dan 95% van de objecten wordt binnen tien minuten bereikt, de slagkracht tot drie tankautospuiten is geborgd en ook grootschalig optreden kan binnen de gestelde kaders worden geleverd.

De beoordeling van de dekking is uitgevoerd op basis van de landelijke systematiek. Voor de interpretatie van de uitkomsten is aanvullend gekeken naar het brandrisicoprofiel. Hierbij kan in de duiding aandacht worden besteed aan objecttypen met een verhoogd risico, zoals gebouwen met verminderd zelfredzame personen. De combinatie van dekking en risicokenmerken biedt aanknopingspunten voor het nader prioriteren van beheersmaatregelen.

Tegelijkertijd zijn er, mede in relatie tot het risicobeeld, enkele aandachtspunten. Het betreft met name objecten die meer dan drie minuten boven de streeftijd liggen of buiten de maximale opkomsttijd van achttien minuten vallen. Deze zijn afzonderlijk in beeld gebracht en vormen een blijvend punt van aandacht voor zowel brandweer als gemeenten. Daarnaast vraagt de afhankelijkheid van vrijwillige inzet en de licht toenemende werkdruk rond om opleidingen om voortdurende monitoring en ondersteuning.

5 Dekkingsplan vaststellen (processtap 4)

Het dekkingsplan 2026–2029 van Brandweer Zaanstreek-Waterland is door het algemeen bestuur vastgesteld op 24 juni 2026. Daarmee vormt dit document het kader voor de repressieve brandweezorg in de regio gedurende de planperiode.

Het plan is opgesteld op basis van de landelijke systematiek voor gebiedsgerichte opkomsttijden. Hoewel deze systematiek nog niet formeel in de wetgeving is verankerd, is zij door het ministerie van Justitie en Veiligheid onderschreven en zal zij naar verwachting binnen de looptijd van dit plan de landelijke norm worden.

Met de vaststelling van dit dekkingsplan is gekozen voor een methodiek die een realistisch beeld geeft van de prestaties van de brandweer en een stevige basis biedt voor de bestuurlijke verantwoording en het gesprek met gemeenten.

6 Uitvoering bijstellen (Processtap 5)

Voor de (verdere) implementatie van maatregelen worden uitvoeringsplannen opgesteld. Waar deze maatregelen bestuurlijke keuzes vragen zullen deze als zodanig worden voorgelegd aan het bestuur van de veiligheidsregio. Hierin volgt de brandweer de Handreiking Landelijke Uniforme Systematiek voor Dekkingsplannen.

7 Dekking uitvoeren en beoordelen (Processtap 6 en 7)

De uitvoering van dit dekkingsplan geeft invulling aan de repressieve Brandweezorg zoals in dit document beschreven. Om de voortgang en kwaliteit te bewaken, wordt de geleverde Brandweezorg zorgvuldig geregistreerd. Deze registraties vormen de basis voor monitoring, verantwoording en verbetering van de repressieve prestaties.

Brandweer Zaanstreek-Waterland verantwoordt zich jaarlijks in de bestuur rapportages over de mate waarin de geleverde prestaties aansluiten bij de uitgangspunten van dit plan. Daarbij wordt gebruikgemaakt van een vaste methodiek om de prognose en realisatie met elkaar te vergelijken.

Op deze manier ontstaat een cyclisch proces van uitvoeren, beoordelen en verbeteren, waarmee de Brandweezorg blijvend kan worden afgestemd op de actuele omstandigheden en verwachtingen.